

Preverjamo za vas: Upokojevanje in pokojnine v letu 2022

Preverili smo, kakšne spremembe v letošnjem letu čakajo upokojenke in upokojenke ter tiste, ki bodo to šele postali. Pišemo tudi o tem za koliko se bodo letos predvidoma dvignile pokojnine.

Splošni pogoji za upokojevanje v letošnjem letu ostajajo enaki. Upokojijo se lahko osebe z vsaj 60 leti starosti in 40 leti pokojninske dobe brez dokupa. Osebe, ki so stare vsaj 65 let, pa se lahko upokojijo z najmanj 15 leti delovne (zavarovalne) dobe. Z lanskoletno spremembo najnižja pokojnina za vse znaša 29,5 odstotka najnižje pokojninske osnove, kar pomeni 279,56 evra. Že v lanskem letu je bilo veliko govora o tem, da bi morali ta prag dvigniti, saj še zdaleč ne zagotavlja preživetja. Vsako nadaljnje leto pokojninske dobe upokojenkam prinese 1,36 odstotka, moškim pa letos 1,32 odstotka. Če pa pokojninska doba ne znaša leto dni in je večja od šestih mesecev, za upokojenke znaša 0,68 odstotka in za upokojenke v letu 2022 0,66 odstotka. Višina pokojnine je tako pogojena z dolžino dopolnjene pokojninske dobe in višino pokojninske osnove, ki je odvisna od višine plač v 24 zaporednih najugodnejših letih. Nizka ostaja tudi najnižja invalidska pokojnina, ki je določena na 41 odstotkov najnižje pokojninske osnove oziroma 388,54 evra.

Naslednje leto izenačen odmerni odstotek

Ena izmed najpomembnejših sprememb v letošnjem letu je povezana z dvigom odmernega odstotka za moške, ki se bodo upokojili letos. Lani je odmerni odstotek znašal 59,5 odstotka, letos je za dve odstotni točki višji, že prihodnje leto pa bo še višji in bo znašal 63,5 odstotka. Lani sprejeta novela zakona je namreč skrajšala obdobje zviševanja odmernega odstotka za moške, ki bi se prvotno morale izenačiti z ženskimi odmernimi odstotki šele leta 2025. Že sedaj lahko tako rečemo, da se bo moškim, ki ne vedo, kdaj bi se upokojili, bolj splačalo upokojiti prihodnje leto. Za nekoga, ki ima npr. pokojninsko osnovo 1000 evrov, bo namreč, če se bo upokojil leta 2023, pokojnina znašala 635 evrov, ob upokojitvi letos pa 615 evrov. Ta se sicer avtomatično zviša na 620 evrov, kolikor od 1. maja lani znaša najnižja možna pokojnina za vse, ki imajo vsaj 40 let delovne dobe brez dokupa.

Vdovske in predčasne pokojnine

Z letošnjim letom se je meja za pridobitev vdovske pokojnine zvišala na 58 let. Če vdova ali vdovec do smrti zavarovanca oziroma užívalca pravic ne dopolni 58 let starosti, dopolni pa 53 let starosti, prav tako pridobi pravico do vdovske pokojnine, vendar šele ko dopolni 58 let starosti. Za pridobitev pravice do predčasne pokojnine pa mora oseba dopolniti 60 let in imeti vsaj 40 let delovne dobe. Predčasna pokojnina se zmanjša tako, da se za vsak mesec do manjkajoče starosti do dopolnitve 65 let odšteje 0,3 odstotka, vendar za največ 18 odstotkov. Takšno zmanjšanje je trajno.

Uskladitve pokojnin v letu 2022

Februarja letos bo sledila redna uskladitev pokojnin, ki bo visoka vsaj štiri odstotke. Po zakonu se namreč vsako leto pokojnine uskladijo za 60 odstotkov rasti povprečne bruto plače, izplačane v obdobju od januarja do decembra v preteklem letu, in za 40 odstotkov rasti cen življenjskih potrebščin v istem obdobju. Podatek o povprečni bruto plači za omenjeno obdobje bo znan v sredini februarja, zato bo takrat tudi določena točna višina dviga pokojnin, ki bo prvič izplačana pri februarjskih pokojninah.

Januarja so prejemniki najnižjih pokojnin dobili tudi enkratni solidarnostni dodatek, ki je bil prvič izplačan tudi prejemnikom invalidskih nadomestil, ki imajo začasno prebivališče pri nas. Prejemniki pokojnin do 732 evrov so tako 14. januarja prejeli dodatek v treh različnih višinah. Tisti

s pokojninami do 523 evrov so dobili 300 evrov, tisti s pokojninami od 523,01 do 628 evrov 230 in tisti s pokojninami od 628,01 do 732 evrov 130 evrov. Letni dodatek oziroma regres bo upokojenim izplačan z junijskimi pokojninami in bo znašal od 140 do 450 evrov. Prejemniki pokojnin v višini od 570,01 do 680 evrov bodo dobili 310 evrov, tisti s pokojninami v višini od 680,01 do 805 evrov bodo upravičeni do 250 evrov. Upokojeni s pokojnino od 805,01 do 970 evrov bodo dobili 200 evrov, tisti s pokojnino nad 970 evrov pa 140 evrov dodatka.

Vir: www.zsss.si

NOVICE

Info SKEI št. 12/2021

05.01.2022 - Decembrske aktivnosti vašega sindikata.